

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ (İHD) TÜZÜĞÜ

MADDE 1- DERNEĞİN ADI VE MERKEZİ

- a) Derneğin adı "İnsan Hakları Derneği"dir, kısa adı "İHD"dir.
- b) Derneğin Genel Merkezi Ankara'dadır.

MADDE 2- DERNEĞİN AMAÇ VE İLKELERİ

A) DERNEĞİN AMACI

Derneğin tek ve belirli amacı, "insan hak ve özgürlükleri" konusunda çalışmalar yapmaktır.

B) DERNEĞİN İLKELERİ

İnsan Hakları Derneği,

1. Hükümet dışı, gönüllü bir insan hakları kuruluşudur.
  2. Devletlerden, hükümetlerden ve siyasi partilerden bağımsız bir örgüttür.
  3. İnsan haklarının evrenselliğini ve bölünmezliğini savunmaktadır.
  4. Irk, etnik köken, dil, din ve mezhep, dinsel inanç ve inanç, renk, cinsiyet, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği, siyasi ve felsefi görüş, engellilik vb. nedenlerle yapılan her türlü ayrımcılığa karşı mücadele eder. Nefret söylemi ve nefret suçları ile mücadele eder.
  5. Her koşulda ve dünyanın her yerinde ölüm cezasına karşıdır.
  6. Her yerde ve her koşulda, kime yapılırsa yapılsın işkenceye karşı çıkar.
  7. Herkes için, her yerde ve koşulda adil yargılanma ve savunma hakkını savunur.
  8. Her zaman ve her koşulda savaşa ve militarizme karşıdır; barış hakkını savunur.
  9. İfade özgürlüğünü koşulsuz ve sınırsız olarak savunur.
  10. Düşünce ve inanç özgürlüğünü dokunulmaz bir hak olarak görür. Koşulsuz ve sınırsız bir şekilde savunur. Vicdani Ret hakkını tanır ve savunur.
  11. Örgütlenme özgürlüğünü savunur.
  12. Ezilen birey, cins, sınıf, halkın/ulusun hakları için mücadele eder. Zulme ve baskıya karşı direnme hakkını savunur.
  13. Ulusların/halkların kendi kaderini tayin etme hakkını savunur.
  14. İnsancıl hukuku savunur. Her zaman ve her yerde soykırıma karşı çıkar.
  15. Herkesin anadilinde eğitim ve öğrenim görme hakkı ile anadilinde kamu hizmeti verme ve alma hakkını savunur.
- İnsan Hakları Derneği, kişisel, siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel haklar ile dayanışma haklarını bir bütün olarak benimser ve savunur.

MADDE 3- DERNEĞİN YAPACAĞI İŞLER

- 1) Yurdumuzda insan hakları ile ilgili uygulamaları araştırmak, saptamak, kişilere, kamuoyuna ve ilgili mercilere duyurmak, hak ihlallerine uğrayan mağdurlara hukuki destek sağlamak, davalara müdahil olmak.
- 2) İnsan hakları konusunda bilimsel inceleme ve araştırmalar yapmak, yaptırmak ve bu alandaki gelişmeleri izlemek ve kamuoyuna duyurmak, bu amaçla araştırma merkezleri kurmak.
- 3) Derneğin amaç ve ilkelerine uygun olarak açık oturumlar, konferanslar, seminerler, paneller, sempozyumlar, her türlü toplantı ve gösteriler yapmak, konserler düzenlemek, sergiler açmak, yayınlar yapmak, yarışmalar düzenlemek, ödüller koymak ve vermek,
- 4) Derneğin amaç ve ilkelerine uygun Vakıflar kurmak,

5) Dernek Tüzüğü'nün 2. maddesindeki amacını gerçekleştirmek için iktisadi işletmeler kurmak.
6) Hükümlü, tutuklu ve gözetim altında bulunanların ırk, etnik köken, renk, cins, cinsel kimlik veya cinsel yönelim, dil, din, siyasal görüş ve inanç ayrımı gözetmeksizin, yaşamlarının insan onuruna yaraşır koşullar içinde geçmesi doğrultusunda araştırmalar ve saptamalar yapmak ve bu konularda kamuoyunu aydınlatmak.

7) Aynı amacı taşıyan ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmak, genel kurul kararı veya genel kurulun merkez yönetim kuruluna verdiği yetki ile gerektiğinde yurt dışında bulunan ülkelerde şube ve merkez yönetim kurulu kararı ile yurt dışında bulunan ülkelerde temsilcilik açmak.

ÜYELİK, GİRME, ÇIKMA, ÇIKARILMA VE ÜYELİĞİN DÜŞMESİ: MADDE 4- DERNEK ÜYELİĞİ

Dernekler Yasasının öngördüğü koşulları taşıyan, derneğin amaç ve ilkelerini benimsemiş ve bu doğrultuda çalışmayı kabul etmiş kişiler derneğe üye olabilir.

Ancak çok eşli olanların üyelik talepleri reddedilir.

MYK, insan hakları mücadelesine yaptığı katkılardan dolayı gerekli gördüğü kişilere derneğin Onur üyeliğini verebilir. Onur üyeleri Genel Kurul toplantılarına katılabilir ve görüş açıklayabilirler, ancak oy kullanma ve dernek organlarına seçilme hakları yoktur.

MADDE 5- DERNEĞE GİRME

Üye olmak isteyenler şube bulunan yerlerde şubeye, şube bulunmayan yerlerde en yakın şubeye başvurur ve üye giriş bildirimini doldurur. Şube yönetim kurulları otuz gün içinde başvuruları karara bağlar ve başvuru sahibine sonucu yazılı olarak bildirir.

Şube üyelik kararını aldıktan sonra üye giriş formunun bir örneğini üyenin iki fotoğrafı ile birlikte Genel Merkeze gönderir. Genel Merkez üyenin üye kimlik kartını düzenleyerek şubesi aracılığıyla üyeye iletir. Üyelik başvurusu, gerekçeleri gösterilerek reddedilebilir. Ret kararlarına karşı bildirim tarihinden itibaren 15 gün içinde MYK'ya itiraz edilebilir. MYK ilk toplantısında itirazı inceleyerek karar verir.

MYK kararına Genel Kurul nezdinde itiraz edilebilir.

MADDE 6- ÜYENİN HAKLARI ve YÜKÜMLÜLÜKLERİ

a) Faaliyetlere katılma, eşitlik ilkesi:

Dernek üyeleri eşit haklara sahiptirler. Dernek; üyeleri arasında dil, ırk, renk, cins, din ve mezhep, etnik köken, engellilik, cinsel yönelim, aile, zümre ve sınıf farkı gözetemez; eşitliği bozan veya bazı üyelere bu sebeplerle ayrıcalık tanıyan uygulamalar yapamaz. Her üyenin, derneğin faaliyetlerine ve yönetimine katılma hakkı vardır.

b) Oy hakkı:

Her üyenin kayıtlı bulunduğu şube genel kurulunda bir oy hakkı vardır; üye, oyunu şahsen kullanmak zorundadır. Dernek Genel Kurulunda, tüzük hükümlerine göre

Şube Genel Kurulları tarafından seçilecek delegeler ile tüzükte belirtilmiş doğal delegeler oy kullanır. Onursal üyelerin oy hakkı yoktur.

c) Üyenin Yükümlülükleri

Her üye, derneğin amacına ve tüzükte belirtilen ilkelerine uygun davranmak, özellikle dernek ilkelerine aykırı davranışlardan kaçınmakla yükümlüdür.

Üyelik giriş aidatı ve yıllık ödentisi her yıl MYK tarafından yeniden belirlenir.

Dernekten çıkan veya çıkarılan üye, üyelikte bulunduğu sürenin ödentisini vermek zorundadır.

MADDE 7- DERNEKTEN ÇIKMA

Her üye, ayrılma isteğini yazılı olarak bağlı bulunduğu şubeye bildirmek koşuluyla dernekten ayrılabilir.

MADDE 8 ÜYELİKTEN ÇIKARILMA NEDENLERİ

Aşağıdaki fıkralarda belirtilen söz, davranış ve eylemlerde bulunanlara üyelikten çıkarılma kararı verilebilir.

- Üyenin dernek amacına ve ilkelerine aykırı söz ve davranışlarda bulunması,
- Başta çocuk ve kadına karşı olmak üzere başkalarına şiddet uygulaması,
- Dernek çalışmalarını ihmal ederek ağır biçimde aksatmakta olması veya kasıtlı olarak engellemesi.

MADDE 9 -SORUŞTURMA USULÜ

Dernek üyelerinden herhangi birisinin 8. Maddedeki fiilleri işleme halinde, ilgili şube yönetim kurulu şikâyeti üzerine ya da kendiliğinden, ilgili üye hakkında üyenin bu maddenin 3. fıkrasındaki usule uygun olarak savunmasını da alarak soruşturma yapar ve sonucu kendi görüşü ile birlikte 30 gün içerisinde MYK'ya bildirir. MYK kendisine ulaştırılan soruşturma dosyalarını 30 gün içerisinde Onur Kurulu'na intikal ettirir.

Dernek üyeleri hakkında kadına ve LGBTİ'lere yönelik şiddet eylemlerinden kaynaklı bir şikâyetin olması halinde, ön soruşturma üyenin kayıtlı olduğu **şubenin kadın komisyonunda**, kadın komisyonu bulunmadığı şubelerde ise şubenin kadın üyelerinden oluşan en az 3 kişilik bir kurul tarafından yapılır. Şikâyet edilen kişi MYK veya Merkez denetleme kurulu üyesi ise MYK kadın sekreterinin de bulunduğu en az 5 kadından oluşan komisyon tarafından ön soruşturma yapılır. Kurul soruşturmasını 30 günlük süre içerisinde tamamlayarak hazırladığı raporu şube yönetimine veya ilgisine göre MYK'ya sunar. Şube yönetimi başkaca soruşturma yapmaksızın soruşturma dosyası ve raporunu MYK'ya iletir.

MYK kendiliğinden de her hangi bir üyenin cezalandırılması amacıyla Onur Kurulu'na başvurabilir. Bu durumda ön soruşturmayı MYK'nın kendi içinden görevlendireceği MYK üyesi yapar. Onur Kurulu, üyeye savunmasını bildirmesi için 7 günden az olmamak üzere süre verir. İlgili üye, savunma süresi içerisinde sözlü savunma yapmak istediğini bildirmesi halinde, sözlü savunma için gün ve saat belirlenerek, üyeye yazılı olarak bildirilir. Üyenin süresinde yazılı savunma yapmaması ya da sözlü savunma için belirlenen günde savunma için hazır bulunmaması halinde, savunma yapmaktan vazgeçmiş sayılır ve Onur Kurulu dosya üzerinden karar verir. Onur Kurulunun raporuna istinaden MYK kararı ile üyelikten çıkarılan üyenin dernek organlarındaki görevi sona erer, yerine yedeği göreve çağrılır. Haklarında açılmış soruşturma nedeniyle organ görevi düşmüş olanların yerine, yedeğinin çağrılması halinde de organ oluşturulamıyorsa, genel kurul, kalan yönetim kurulu üyeleri veya denetim kurulu tarafından bir ay içinde toplantıya çağrılır. Çağrı yapılmazsa, üyelerden birinin istemi üzerine, sulh hâkimi, üç üyeyi genel kurul toplantıya çağırarak görevlendirir. Genel kurul yapılmıyorsa kadar genel kurul hazırlıkları ile ilgili tüm işlemler kalan yönetim kurulu üyeleri veya denetleme kurulu tarafından yerine getirilir. Onur Kurulu'nun ceza kararları ile MYK'nın üyelikten çıkarılma kararlarına karşı, ilgili üye, Dernek Genel Kurulu nezdinde itiraz edebilir. İtiraz hakkında ilk Genel Kurulda karar verilir. Genel Kurulun kararı kesindir.

MADDE 10- DERNEK ÜYELİĞİNİN KENDİLİĞİNDEN SONA ERMESİ

Aşağıdaki hallerde dernek üyeliği kendiliğinden sona erer:

- a) Üyenin ölmesi
- b) Üyeliğe ilişkin yasal engellerin doğması veya üyeliğe ilişkin yasal koşulların yitirilmesi
- c) Üyelik ödentisinin yazılı bildirime rağmen 30 gün içerisinde ödenmemesi.

Üyeliği kendiliğinden sona erenlerin durumu, Şube yönetim kurulları tarafından en geç 1 ay içerisinde Genel Merkeze bildirilir.

MADDE 11- DERNEĞİN ORGANLARI

Derneğin organları şunlardır:

1- Genel Merkez Organları

- a) Genel Kurul
- b) Merkez Yönetim Kurulu
- c) Merkez Denetleme Kurulu
- d) Onur Kurulu

2- Şube Organları

- a- Şube Genel Kurulu
- b- Şube Yönetim Kurulu
- c- Şube Denetleme Kurulu

GENEL KURUL

MADDE 12- KURULUŞU

Genel Kurul, derneğin en yetkili organıdır. Genel Kurul, doğal delegeler ile şube genel kurullarınca seçilen delegelerden oluşur.

- a) Doğal delegeler: MYK, Denetleme Kurulu ve Onur Kurulunun asıl üyeleri ile şube yönetim kurulu başkanları Genel Kurulun doğal delegeleridir.
- b) Seçilmiş delegeler: Şube Genel Kurulunda Dernek Genel Kuruluna katılmak için her şube üye sayısına bakılmaksızın 3'er delege seçer. Ayrıca her 15 üye için birer delege daha seçilir. 15'i bulmayan sayılar dikkate alınmaz.

MADDE 13- GÖREV VE YETKİLER

Genel Kurul:

- a) Dernek organlarını seçmek, (MYK, Denetleme Kurulu ve Onur Kurulu)
- b) Dernek tüzüğünü değiştirmek,
- c) Dernek Genel Kurulunca seçilen organların raporlarını incelemek, bu kurulları aklamak, değiştirmek kabul etmek ya da haklarında dava açmaya yetki vermek,
- d) MYK'ca hazırlanacak bütçeyi görüşüp, aynen veya değiştirerek kabul etmek,
- e) Bir sonraki dönemin yeni çalışma konularını saptamak,
- f) Derneğe gerekli taşınmaz ve taşınır malların satın alınması, satılması, ipotek edilmesi veya ipotegün çözülmesi, bağışlanması veya devredilmesi hususlarında MYK'ya yetki vermek.
- g) Derneğin uluslararası faaliyetlerde bulunmasına, yurtdışındaki dernek veya kuruluşlara üye olarak katılmasına veya ayrılmasına karar vermek.

h)Derneğin ulusal ve uluslararası federasyon kurmasına, kurulmuş federasyonlara katılmasına veya ayrılmasına, yurt dışında şube açılmasına veya kapatılmasına karar vermek ve açılmasına ya da kapatılmasına karar verilen yurt dışı şubelerle ilgili işlemlerin yürütülmesi hususunda MYK'ya yetki vermek.

i) Dernekten çıkarılan üyelerin itirazlarını incelemek ve karara bağlamak,

j) Derneğin feshine ve fesih sonucunda dernek mal varlığının ve parasının ne şekilde ve nasıl devredileceğine karar vermek,

k) Dernekler Yasası ve diğer ilgili mevzuatta Genel Kurulca yapılması belirtilen görevleri yerine getirmek,

l) İl ve ilçelerde şube açılmasına veya kapatılmasına karar vermek ve açılmasına ya da kapatılmasına karar verilen şubelerle ilgili işlemlerin yürütülmesi hususunda MYK'ya yetki vermek.

GENEL KURUL TOPLANTILARI

MADDE 14- OLAĞAN TOPLANTI

Dernek Genel Kurulu olağan toplantıları iki yılda bir Ekim ayı içerisinde yapılır. Genel Kurul olağan toplantı tarihi MYK tarafından belirlenir. Dernek organları 2 yıl için seçilir.

MADDE 15- OLAĞANÜSTÜ TOPLANTI

Genel Kurul, yönetim veya denetim kurulunun gerekli gördüğü hâllerde veya dernek üyelerinden beşte birinin yazılı başvurusu üzerine, MYK'ca olağanüstü toplantıya çağrılır.

Denetleme Kurulu ve dernek üyelerinin beşte birinin yazılı isteğine rağmen MYK, bir ay içerisinde genel kurulu toplantıya çağırılmazsa; üyelerden birinin başvurusu üzerine, sulh hâkimi, üç üyeyi genel kurulu toplantıya çağırarak görevlendirir.

MADDE 16- TOPLANTIYA ÇAĞRI

MYK, dernek tüzüğüne göre genel kurula katılma hakkı bulunan üyelerin listesini düzenler. Genel kurula katılma hakkı bulunan üyeler, en az on beş gün önceden, günü, saati, yeri ve gündemi bir gazetede ilan edilmek veya yazılı ya da elektronik posta ile bildirilmek suretiyle toplantıya çağrılır. Bu çağrıda, çoğunluk sağlanamaması sebebiyle toplantı yapılamazsa, ikinci toplantının hangi gün, saat ve yerde yapılacağı da belirtilir. İlk toplantı ile ikinci toplantı arasındaki süre yedi günden az, altmış günden fazla olamaz. Toplantı, çoğunluk sağlanamaması sebebinin dışında başka bir nedenle geri bırakılırsa, bu durum geri bırakma sebepleri de belirtilmek suretiyle, ilk toplantı için yapılan çağrı usulüne uygun olarak üyelere duyurulur. İkinci toplantının geri bırakma tarihinden itibaren en geç altı ay içinde yapılması zorunludur. Üyeler ikinci toplantıya, birinci fıkrada belirtilen esaslara göre yeniden çağrılır. Genel kurul toplantısı bir defadan fazla geri bırakılamaz.

MADDE 17- TOPLANTI YERİ

Genel Kurul toplantıları dernek merkezinin bulunduğu yerden başka bir yerde yapılamaz.

MADDE 18- TOPLANTI YETER SAYISI

Genel Kurul, dernek tüzüğüne göre Genel Kurula katılma hakkı bulunan üyelerin yarısından bir fazlasının katılmasıyla toplanır. İlk toplantıda yeter sayı sağlanamazsa, ikinci toplantıda çoğunluk aranmaz. Ancak bu ikinci toplantıya katılan üye sayısı Dernek Yönetim ve Denetim Kurulları üye tam sayısı toplamının iki katından az olamaz.

MADDE 19- TOPLANTININ YAPILIŞI

Dernek Genel Kurul toplantıları ilanda belirtilen gün, saat ve yerde yapılır. Genel Kurula katılacak üyeler, MYK'ca düzenlenen listedeki adları karşısına imza koyarak toplantı yerine girerler. 18. maddede belirtilen tam sayı sağlanmışsa, durum bir tutanakla tespit edilir ve toplantı Yönetim Kurulu Başkanı veya görevlendireceği Yönetim Kurulu üyelerinden biri tarafından açılır. Açılıştan sonra toplantıyı yönetmek üzere bir başkan ve yeteri kadar başkan vekili ile kâtip seçilir. Toplantının yönetimi Genel Kurul Başkanına aittir. Kâtipler toplantı tutanağını düzenler ve başkanla birlikte imzalar. Toplantı sonunda bütün tutanak ve belgeler Yönetim Kuruluna verilir.

MADDE 20- TOPLANTIDA GÖRÜŞÜLECEK KONULAR

Genel Kurul toplantısında yazılı gündemde yer alan maddeler görüşülür. Ancak toplantıda hazır bulunan üyelerin onda biri tarafından görüşülmesi istenen konuların gündeme alınması zorunludur.

MADDE 21- GENEL KURULDA OY VERME VE KARAR ALMA USULÜ

Genel Kurula ancak 12. maddede gösterilen delegeler katılabilir ve oy kullanabilir. Tüzük değişikliği ve fesih dışındaki kararlar katılan üyelerin salt çoğunluğu ile alınır. Tüzük değişikliği ve derneğin feshi kararları, ancak toplantıya katılan üyelerin üçte iki çoğunluğuyla alınabilir. Hiçbir dernek üyesi, dernek ile kendisi, eşi, üstsoyu ve altsoyu arasındaki bir hukukî işlem veya uyuşmazlık konusunda alınması gereken kararlarda oy kullanamaz. Dernek organlarının seçimi gizli oy ve açık tasnif ile yapılır.

MERKEZ YÖNETİM KURULU

MADDE 22- KURULUŞU

MYK, Genel Kurulca 2 yıl süre için seçilen 35 üyeden oluşur. Asıl üyelerin yanı sıra 20 yedek üye seçilir. Genel Kuruldan sonra derneğin yönetim organıdır. MYK, kendi içinden 15 kişilik merkez yürütme kurulu seçer.

MADDE 23- GÖREV VE YETKİLERİ

MYK:

- Derneğin amacının gerektirdiği çalışmalarını yapmak, kararları almak ve bunları uygulamak.
- Derneğin bütçesini uygulamak, yeni bütçeyi tasarlamak ve kayıtları yürütmek.
- Dernek Genel Kurulunu olağan ve olağanüstü toplantıya çağırarak.
- Genel Kurul toplantılarının gündemini hazırlamak.

- e) Dernek Genel Kurulu tarafından şube açılmasının ya da kapatılmasının kararlaştırılması ve açılmasına veya kapatılmasına karar verilen şubelerle ilgili işlemlerin yürütülmesi hususunda MYK'ya verilen yetkiler uyarınca gerekli işlemleri yapmak, yurt dışında şube açılması veya kapatılması ile ilgili genel kurulda alınan kararlarla ilgili gerekli işlemleri yapmak,
- f)Temsilcilik açılacak yerleri belirlemek ve en fazla üç kişiye kadar oluşacak temsilciliği atamak, gerektiğinde temsilciliği kapatmak.
- g) Derneğin çalışmalarına ilişkin Genel Kurulda alınan kararları yürütmek.
- h) Gerekli bulunduğu konularda ve alanda komisyonlar, kurullar, komiteler, sekreterlikler kurmak ve kaldırmak, dernek işlerini yürütmek üzere dernek üyelerinden bir veya bir kaçına görev ve yetki vermek.
- i) Derneğin iç işleyişine ve özellikle kuracağı komisyon, kurul ve komitelerin işleyişine ilişkin iç yönetmelikler hazırlamak ve yürürlüğe koymak.
- j) Derneğin amaçları ile ilgisi bulunan alanlarda diğer dernek, vakıf, sendika ve benzeri kuruluşları ile ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere platform oluşturulmasına, mevcut platformlara katılmasına, platformlardan çekilmesine karar vermek
- k) Yasadan, tüzükten, hazırlanacak iç yönetmeliklerden ve Genel Kurul kararlarından doğan başka her türlü çalışmaları yapmak.
- l) MYK, şube ve temsilcilik başkanları, bölge temsilcileri ile insan hakları alanında çalışmalarını faydalı bulunduğu kişilerle danışmak amacı ile belli periyotlarla olağan veya olağanüstü toplantılar yapabilir.

MADDE 24- MYK TOPLANTILARI

MYK, iki ayda bir olağan ve ayrıca genel başkanın ya da MYK üyelerinden en az 7'sinin çağrısı üzerine olağanüstü olarak toplanır. Bir yılda özürsüz olarak 3 toplantıya katılmayan üye çekilmiş sayılır. MYK, ilk toplantısında kendi üyeleri arasından 1genel başkan, 1 genel sekreter, 5 genel başkan yardımcısı, 4 genel sekreter yardımcısı, 1 genel sayman ile asıl veya yedek üyeleri arasından yeteri kadar bölge temsilcisi seçer. Genel başkan yardımcılarında birisi yetkileri genişletilmiş genel başkan vekili olarak seçilir. MYK'nın kendi içinden seçtiği merkez yürütme kurulu 15 günde bir olağan olarak toplanır, MYK'nın aldığı kararları uygular ve tüzüğün öngördüğü diğer hususları yerine getirir.

MADDE 25- GENEL BAŞKAN

Genel Başkan, MYK adına derneği temsil eder. MYK'ya başkanlık eder, gerektiğinde dernek adına demeç verir. Genel Başkan Yardımcılarından yetkileri genişletilmiş olanı genel başkanın yokluğunda Genel Başkanın görevlerini yapar ve yetkilerini kullanır.

MADDE 26- GENEL SEKRETER

Genel Sekreter, derneğin bütün yönetim ve yazı işlerini yürütür. MYK'nın ilk toplantısında Genel Sekreter Yardımcılarının görev alanları belirlenir.

MADDE 27- GENEL SAYMAN

Genel Sayman, derneğin mali işlerini yürütür ve hesaplarını tutar.

MERKEZ DENETLEME KURULU

MADDE 28- KURULUŞU VE GÖREVLERİ

Merkez Denetleme Kurulu, dernek üyeleri arasından genel Kurulca seçilen üç asıl ve üç yedek üyeden oluşur. İlk toplantısında kendi arasında görev dağılımı yaparak başkan ve yazmanı seçer. Denetleme Kurulu üyeliği için önerilen ya da aday olan üyelere aldıkları oy sayısına göre ilk üçü asıl, üçü yedek üye olur. Oylama gizli oy açık tasnifle yapılır. Denetleme Kurulu en az yılda bir kez toplanır. Denetleme Kurulu, Merkez Yürütme Kurulunca düzenlenen bütçe uygulamasını ve harcamaları denetler. Dernek hesaplarını ve ilgili defterleri inceler, görülen eksiklikler için Yönetim Kurulunu uyarır. Derneği idari ve mali açıdan denetler. Denetleme sonuçlarını gösteren raporlarını Genel Kurula sunar. Merkez Denetleme Kurulu, MYK'nın gerekli gördüğu şube ve temsilcilikleri idari ve mali açıdan denetler, düzenleyeceği denetleme raporunu gereğinin yapılması için merkez yönetim kuruluna sunar.

MADDE 29- ONUR KURULU

Onur Kurulu beş asıl ve beş yedek üyeden oluşur. Onur Kurulu üyeleri Genel Kurulca gizli oyla seçilir ve adayların aldıkları oy sayısına göre sıralanır. Onur Kurulu kendisine gönderilen üyelerin durumunu inceler ve karara bağlar.

MADDE 30- DİŐİPLİN CEZALARI

Onur Kurulu kendisine gönderilen üyelerin durumunu Tüzüğün 9. Maddesine göre inceler.

Disiplin cezaları uyarı, kınama ve üyelikten kesin çıkarmadır.

Onur Kurulu, Tüzüğün 8. Maddesinde belirtilen söz, davranış ve eylemler gerçekleştiren üyeler hakkında raporunu MYK'ya sunar. MYK, bu rapora istinaden fiilin ağırlığına göre gerekli disiplin cezasını verir.

ŞUBELER

MADDE 31- ŞUBELERİN VE YURT DIŞI ŞUBELERİN KURULUŞU

Dernek, gerekli görülen yerlerde Genel Kurul kararıyla şube açabilir. Dernek Genel Kurulu'nun şubelerin açılmasının kararlaştırılması ve açılmasına karar verilen şube ile ilgili işlemlerin yürütülmesi hususunda yönetim kuruluna vereceği yetki üzerine, MYK'ca yetki verilen en az üç kişilik kurucular kurulu, şube açılacak yerin en büyük mülkî amirine şube kuruluş bildirimini, 3 adet dernek tüzüğünü ve gerekli belgeleri verir. Şube kurucularının, şubenin açılacağı yerde oturmaları zorunludur. Yurt dışında diğer ülkelerde genel kurul veya genel kurulun verdiği yetki ile MYK kararı uyarınca şube açılmasına karar verilen yerler için MYK gerekli işlemleri yapar.

MADDE 32- ŞUBELERİN ORGANLARI

Şube organları; Şube Genel Kurulu, Şube Yönetim Kurulu, Şube Denetleme Kurulu'ndan ibarettir.

MADDE 33- ŞUBE GENEL KURULU

Görev ve yetkileri:

Şube Genel Kurulu, şubeye kayıtlı üyelere oluşur. Şube Genel Kurulları, Olağan Genel Kurul toplantısını, dernek Genel Kurul toplantısından en az iki ay önce bitirmek zorundadır. Şube genel kurulları, Merkez genel kurulun yapıldığı yılda ki Nisan Haziran ayları içerisinde gerçekleştirilir. Şube Genel Kurulu Şube Yönetim Kurulunu, Denetleme Kurulunu, Merkez Genel Kurulu delegelerini seçer. Seçimler gizli oy, açık tasnifle yapılır. Oy sayısına göre asıl ve yedek üyeler belirlenir.

MADDE 34- ŞUBE YÖNETİM KURULUNUN GÖREV VE YETKİLERİ

Şube Yönetim Kuruluna Şube Genel Kurulu tarafından 7 asıl, 7 yedek üye seçilir. Şube Yönetim Kurulu kendi arasında bir başkan, bir sekreter, yetkileri genişletilmiş bir başkan yardımcısı ve bir sayman seçer. Genel Kurulca açılan şubeler, en geç 6 ay içinde kendi genel kurullarını toplar. Şube Yönetim Kurulu, üyelerinden en az 4'ü tarafından olağanüstü toplantıya çağrılabilir. Şube Yönetim Kurulları tüm çalışmalarını Tüzük, Genel Kurul, MYK kararlarına uygun olarak yürütür. Şube yönetim kurulları, kısmen veya tamamen, doğrudan veya dolaylı finansman destekli proje çalışmaları için MYK'ya başvurur ve onayını alır

MADDE 35- ŞUBE DENETLEME KURULU

Denetleme Kurulu için 3 asıl, 3 yedek üye seçilir. İlk toplantısında kendi arasından başkan ve yazmanı seçer. Şube Denetleme Kurulu yılda en az bir kez şubeyi idari ve mali yönden denetler, denetleme raporunun bir örneğini merkez denetleme kuruluna gönderir.

MADDE 36- BÖLGE, İL, İLÇE VE YURTDIŞI TEMSİLCİLİKLERİ

MYK tarafından temsilcilik açılacak il veya ilçeler ile yurt dışındaki diğer ülkeler için en çok 3 kişiye kadar yetki verilir. MYK yetki verilen kişi veya kişileri temsilcilik açılışı için buldukları yerin mülki amirliğine bildirir. MYK kendi üyeleri arasından (asıl veya yedek) yeterli sayıda bölge temsilcisi seçer. Bölge temsilcileri, il veya ilçe temsilcilikleri ile yurtdışı temsilciliklerinin görev ve sorumlulukları MYK tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

MADDE 37 DELEGELER

Şubeler Merkez Genel Kurulunda 12. maddenin (b) bendine göre seçilecek delegelerle temsil edilir.

MADDE 38 OYLAMA

Bu tüzükte başka hüküm bulunmadığı hallerde derneğin bütün organları salt çoğunlukla toplanır, kararlar katılanların salt çoğunluğuyla alınır.

MALİ HÜKÜMLER

MADDE 39- DEFTER VE KAYITLAR

Derneğin Yönetim Kurulu aşağıda gösterilen defterleri tutar:

- a) Üye Kayıt Defteri: Dernek üyelerinin kimlikleri, derneğe giriş tarihleri, verecekleri aidat miktarları bu deftere yazılır.
- b) Karar Defteri: Yönetim Kurullarınca tutulacak bu defterlere kararlar, tarih ve numara sırasıyla yazılır ve üyelerce imzalanır.
- c) Evrak Defterleri: Gelen ve giden evraklar bu defterlere tarih ve numara sırasıyla yazılır.
- d) Gelir ve Gider Defteri,
- e) Demirbaş Defteri
- f) Alındı belgesi kayıt defteri

MADDE 40- GELİRLER VE MALLAR

Derneğin gelirleri, ödentiler, bağışlar ve öteki gelirlerdir. Amacını gerçekleştirebilmek ve yapacağı çalışmalarını sürdürebilmek için dernek taşınır ve taşınmaz mal edinebilir.

MADDE 41- BORÇ YÜKLEYEN İŞLEMLER

Derneğe borç yükleyen tüm işlemler ile 1.000,00 TL'sini aşan tüm harcamalarda, Dernek Başkanı veya Genel Sekreterle birlikte Saymanın imzalarının bulunması zorunludur. 1.000,00 TL'sini aşmayan harcamalar Dernek Başkanı, Genel Sekreter veya Genel Saymanın tek başına imzası ile yapılabilir.

MADDE 42- MAKBUZLAR VE HARCAMA BELGELERİ

Derneğin geliri dip koçanlı ve sıra numaralı makbuz karşılığında alınır ve giderleri de belgelendirilir. Dip koçanlar ve sarf belgeleri beş yıl saklanır. Dernek kasasında MYK'nın belirleyeceği miktarda para bulundurulur. Ödentiler şubelerce toplanır. Toplanan ödentilerin %20'si en geç her ayın 20'sine kadar Genel Merkeze gönderilir.

DERNEĞİN İÇ DENETİMİ

MADDE 43- Dernekte Genel Kurul, Yönetim kurulu veya denetleme kurulu tarafından iç denetim yapılabilmesi gibi, bağımsız denetim kurullarına da denetim yaptırılabilir. Genel kurul, yönetim kurulu veya bağımsız denetim kurullarınca denetim yapılmış olması, denetim kurulunun yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz. Denetim kurulu tarafından en geç yılda bir defa derneğin denetimi gerçekleştirilir. Genel kurul veya yönetim kurulu gerek görülen hallerde denetim yapabilir veya bağımsız denetim kuruluşlarına denetim yaptırabilir.

DERNEĞİN BORÇLANMA USULLERİ

MADDE 44- Dernek amacını gerçekleştirmek ve faaliyetlerini yürütebilmek için ihtiyaç duyulması halinde genel yönetim kurulu kararı ile borçlanma yapabilir. Bu borçlanma kredili mal ve hizmet alımı konularında olabileceği gibi nakit olarak da yapılabilir. Ancak bu borçlanma, derneğin gelir kaynakları ile karşılanamayacak miktarda ve derneği ödeme güçlüğüne düşürülecek nitelikte yapılamaz.

MADDE 45- DERNEK TÜZÜĞÜNÜ DEĞİŞTİRMEK

Dernek tüzüğü, Yönetim Kurulu'nun ya da üyelerin beşte birinin yazılı teklifi ile Genel Kurula katılan üyelerin 2/3 kabul oyu ile değiştirilir.

MADDE 46- DERNEĞİN FESHİ

Derneğin feshine Dernek Genel Kurulu karar verir. İlk toplantıda, tüzüğe göre Genel Kurula katılma hakkı olan üyelerin en az üçte ikisinin toplantıya katılması şarttır. Bu suretle çoğunluk elde edilemezse, ikinci kez toplanmak üzere çağrı yapılır. İkinci toplantıya katılan üye sayısı yönetim ve denetim kurulları üye tam sayısının iki katından az olamaz. Fesih hakkında kararlar, hazır bulunan üyelerin üçte iki çoğunluğu ile alınır.

MADDE 47- FESİH SONUNDA MALLARIN VE PARANIN TASFİYESİ

Derneğin feshine karar veren Genel Kurul, dernek mallarının ve parasının tasfiesi için üç kişilik bir kurul seçer. Bu kurul, dernek mallarını, alacak ve borçlarını saptar, alacaklarını alır, borçlarını öder. Feshe karar veren Genel Kurul, malların ve paranın hangi kuruluşa devredileceğine de karar verir.

MADDE 48 YÖNETMELİKLER

Genel Kurul ve Seçim, mali, örgütlenme, komisyonlar, denetleme ve onur kurulu çalışma esasları, temsilcilikler, yurtdışı şube veya temsilcilikler, ödül ve gerekli görülen alanlarla ilgili yönetmelikler MYK kararı ile çıkarılır.

MADDE 49 -BELİRTİLMİYEN KONULAR

Bu tüzükte belirtilmeyen konularda Dernekler Yasasına ve ilgili diğer mevzuata göre hareket edilir.

GEÇİCİ MADDE 1: (18. Olağan Genel Kurulda Mülga edildi)